RAADSINFORMATIEBRIEF

gemeente Rheden

Onderwerp

Stand van zaken huisvuilinzameling en ontwikkeling toekomstbestendig grondstoffenbeleid.

Datum	17 november 2026
Thema programmabegroting	Circulaire economie
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2026-016175

Kennis te nemen van

De stand van zaken rond de huisvuilinzameling, de ontwikkeling van de afvalverwerkingskosten en de verdere uitwerking van een toekomstbestendig grondstoffenbeleid.

Kernboodschap

Sinds 1 januari 2026 verzorgt Circulus de huisvuilinzameling in de gemeente Rheden. De overgang naar de nieuwe inzamelaar verloopt overwegend goed. Hoewel sprake was van aanloopproblemen bij de ingebruikname van nieuwe routes, voertuigen en werkwijzen, wordt de dienstverlening steeds stabieler.

De overgang heeft daarnaast aanleiding gegeven om de afvalinzameling in Rheden opnieuw tegen het licht te houden. Uit benchmarkgegevens blijkt dat Rheden relatief veel restafval kent, achterblijft bij vergelijkbare gemeenten op het gebied van afvalscheiding en te maken heeft met sterk stijgende kosten voor afvalverwerking. Daarnaast vragen delen van de inzamelinfrastructuur om vernieuwing.

Deze ontwikkelingen vragen om een integrale benadering. Het college start daarom in 2027 met het opstellen van een toekomstbestendig grondstoffen-beleid waarin goede dienstverlening, betere milieuresultaten en beheersing van de kosten hand in hand gaan.

1. Overgang naar Circulus

De overgang van PreZero naar Circulus is een omvangrijke operatie geweest. In korte tijd moesten medewerkers worden geworven, voertuigen worden ingezet en routes opnieuw ingericht. Ondanks deze omvangrijke verandering is de reguliere inzameling in de gemeente voortgezet.

In de eerste maanden deden zich wel enkele opstartproblemen voor. Deze hadden onder andere betrekking op routekennis, de afhandeling van meldingen, de logistiek rond verzamelcontainers en de inzet van materieel. Circulus heeft hiervoor aanvullende maatregelen genomen. Nieuwe chauffeurs zijn ingewerkt, routes zijn geoptimaliseerd en processen zijn aangepast. Hierdoor is de uitvoering inmiddels stabieler geworden.

2. Scherper beeld van de structurele situatie

Het beeld dat uit de huidige inzamelpraktijk naar voren komt, is dat het huidige systeem op meerdere onderdelen verbetering vraagt (zie de bijlagen 1 en 2). De hoeveelheid restafval is relatief hoog, de afvalscheiding kan beter en op onderdelen zijn investeringen nodig om de kwaliteit van de inzamel-voorzieningen op peil te brengen. Tegelijkertijd nemen de kosten voor afvalverwerking sterk toe. Deze opgaven hangen nauw met elkaar samen en vragen om een integrale aanpak.

3. Kostenontwikkeling en afvalverwerking

De kosten voor afvalverwerking nemen sterk toe. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door landelijke en marktgerelateerde factoren, waaronder stijgende verwerkingskosten, belastingen en transportkosten. Gemeenten in heel Nederland worden hiermee geconfronteerd.

Voor Rheden is deze ontwikkeling extra relevant omdat relatief veel restafval wordt aangeboden. Restafval is de duurste afvalstroom om te verwerken. De verwerkingskosten van fijn restafval stijgen naar verwachting in 2030 tot het driedubbele van het huidige tarief. Dit betekent een kostenstijging van €600k/jaar. Een betere afvalscheiding en verdere afvalpreventie kunnen daarom bijdragen aan zowel lagere verwerkingskosten als betere milieu-resultaten.

Het college volgt deze ontwikkelingen en betrekt de gevolgen daarvan bij de verdere uitwerking van het grondstoffenplan. Daarbij onderzoeken wij welke maatregelen kunnen bijdragen aan een beperking van de kostenontwikkeling, zonder daarbij de dienstverlening of milieudoelstellingen uit het oog te verliezen.

We hebben u eerder op 27 oktober 2026 via de raadsinformatiebrief Herstel omissie in Programmabegroting 2027 geïnformeerd over een omissie binnen het taakveld afval. De in voorliggende brief beschreven ontwikkelingen rond afvalverwerking, afvalscheiding en grondstoffenbeleid staan los van de financiële correctie die benoemd is in de raadsinformatiebrief ‘herstel omissie’.

4. Samenhang tussen kwaliteit, milieu en kosten

Wanneer inwoners afval minder goed scheiden, neemt de hoeveelheid restafval toe. Omdat restafval de duurste afvalstroom is om te verwerken, leidt dit ook tot hogere verwerkingskosten. Daarmee hangen milieuresultaten en kostenontwikkeling direct met elkaar samen.

Ook achterstallige of uitgestelde investeringen, bijvoorbeeld in verzamelcontainers, kunnen leiden tot een lagere kwaliteit van dienstverlening, minder gebruiksgemak voor inwoners en minder goede milieuresultaten.

Het college kiest daarom nadrukkelijk voor een integrale benadering, waarbij niet alleen wordt gekeken naar afzonderlijke kostenposten, maar ook naar de gevolgen voor dienstverlening, leefomgeving en circulariteit. Alleen door deze belangen in samenhang af te wegen, kunnen duurzame keuzes voor de toekomst worden gemaakt.

5. Op weg naar een nieuw grondstoffenplan

De geconstateerde ontwikkelingen vormen aanleiding om te werken aan een nieuw grondstoffenplan. Het grondstoffenplan richt zich op drie samenhangende doelstellingen: een goede dienstverlening aan inwoners, betere milieuresultaten en een beheersbare ontwikkeling van de afvalstoffenheffing.

In het grondstoffenplan wordt onderzocht welke maatregelen kunnen bijdragen aan betere dienstverlening, meer hergebruik van grondstoffen, hogere scheidingspercentages en een beperking van de kostenontwikkeling. Ook afvalpreventie krijgt hierin nadrukkelijk aandacht. Het verminderen van afval aan de bron levert immers zowel milieuvoordeel als kostenvoordeel op.

Bij de uitwerking maken we gebruik van de ervaringen van andere gemeenten binnen Circulus en betrekken we ontwikkelingen in omliggende gemeenten. Het grondstoffenplan moet leiden tot concrete keuzes voor de komende jaren, zowel voor de inrichting van het inzamelsysteem als voor maatregelen gericht op afvalpreventie, afvalscheiding en dienstverlening.

6. Lopende verbeteringen

Hoewel het college werkt aan een integrale herziening van het grondstoffen-beleid, pakken we een aantal verbeteringen nu al op. Daarmee verbeteren we de huidige dienstverlening en bereiden we het inzamelsysteem voor op de toekomst. Een belangrijk aandachtspunt daarin is de staat van de bovengrondse verzamelcontainers bij hoogbouw. De bovengrondse verzamel-containers zijn verouderd en aan vervanging toe. Daarom werkt het college samen met Circulus aan een planmatige vernieuwing van deze verzamelcontainers. Daarbij kijken we naar de technische staat van de containers, het gebruiksgemak voor inwoners en de kwaliteit van de openbare ruimte. Deze vernieuwingsopgave draagt bij aan een betrouwbare dienstverlening en een toekomstbestendig inzamelsysteem.

Vervolg

Begin 2027 organiseert het college een raadsinformatiebijeenkomst over onder andere deze vernieuwingsopgave. Tijdens deze bijeenkomst informeren wij de raad verder over de huidige situatie, de opgave voor de komende jaren en de samenhang met de verdere ontwikkeling van het grondstoffenbeleid.

De inzichten uit deze bijeenkomst worden betrokken in het verdere traject naar een nieuw grondstoffenplan, waarbij de raad nauw wordt betrokken in de totstandkoming. Het doel is te komen tot een toekomstbestendig grondstoffen- en inzamelsysteem dat bijdraagt aan de gemeentelijke ambities op het gebied van circulariteit, leefbaarheid en betaalbaarheid, en dat inwoners ondersteunt om afval beter te scheiden en grondstoffen.

Bijlagen

1. Rapport Rheden benchmark huishoudelijk afval 2025.
2. Afvalcijfers regio Circulus 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris